

Schaatsen op natuurijs? 'De moed erin houden, dat is het'

Geert de Leeuw (83) zwaait af als bestuurslid van de ijsclub in Blokzijl

Geert de Leeuw (83) heeft nog echte winters beleefd, waarin het stevig vroom en er grote schaatstoertochten gehouden konden worden. Hij was voor het onderhoud van het 'rollend materieel', zoals veegmachines en quads verantwoordelijk. Na een halve eeuw zwaait hij af als bestuurslid van de ijsclub in Blokzijl. „Maar ze kunnen altijd op me rekenen.”

Blokzijl

Hoe ziet hij de toekomst van schaatsen op natuurijs, luidt de vraag aan de man die een schat aan ervaring heeft op dat gebied. Aan de keukentafel denkt Geert de Leeuw even na. „Je hoopt ieder jaar weer dat er een mooie vorstperiode komt. Maar het duurt ondertussen al wel heel erg lang.”

Hij pakt een schrift met informatie over de Blokzijler Merentocht. De laatste was op 25 januari 2013, met ruim 10.000 geregistreerde deelnemers. De inschrijving moest zelfs worden gestaakt, zo groot was de belangstelling. De Leeuw blijft hoopvol dat het ooit weer kan. „Kwestie van de moed erin houden. Wellicht dat het ooit nog weer eens kan na een weekje vorst. Maar iets groots als een Elfstedentocht? Ik betwijfel het.”

De Blokzieliger weet ook dat het niet alleen gaat over strenge vorst als een schaatstoertocht uitgeschreven moet worden. Hij zucht. „Regels, het worden er steeds meer. Natuurlijk, het moet veilig zijn. Daarom werken we met draaiboeken. Iedereen weet wat hij moet doen als er een tocht komt. Maar het is er niet makkelijker op geworden.”

Hij denkt terug aan enkele jaren geleden. „De kans op een tocht was groot. Er was al een stuk van de route geveegd. Maar toestemming om de tocht te houden kwam er niet.”

Erelid

Die lastige beslissingen behoren voor De Leeuw tot het verleden. Na vijftig jaar in het ijsclubbestuur vindt hij het welletjes. Bij zijn afscheid is hij benoemd tot erelid van de op 3 maart 1896 opgerichte ijsclub, die officieel Vereniging Voor Volks Vermaak heet. De waardering, naast het erelidmaatschap een fles Beerenburg, een pakket versnaperingen en bloemen voor zijn vrouw Dini, heeft hem goed gedaan.

„Het was goed zo, mooi moment om te stoppen. Met Jan Poeles was ik de laatste oudgediende in het bestuur. Jan gaat door. Hij is ook wat jonger”, zegt hij over zijn voormalige werkgever, die al bijna zestig jaar bestuurslid is. Juist Poeles zorgde ervoor dat De Leeuw betrokken raakte bij de ijsclub.

„Dat was toen ik bij zijn aannemersbedrijf kwam werken en kort daarna in Blokzijl ging wonen. Bij de ijsclub werd ik verantwoordelijk voor het onderhoud van de machines”, aldus de man, die nog vele jaren werkzaam was voor de gemeente Brederwiede.

Pratend over het machinepark van de ijsvereniging, schiet De Leeuw in de lach bij de vraag wat het verschil is tussen toen en nu. „Hemel en aarde. We begonnen met een sneeuwschuiver, een erfstuk van de ijswegencentrale, met benzinemotor. Bij de eerste Blokzijler Merentocht in januari 1980 hadden we alleen dat oude ding. Gelukkig lag er geen sneeuw.”

Dan vertelt hij vol trots over het huidige materieel. „Vijf grote borstelvegers die 20 tot 25 kilometer per uur gaan, een sneeuwschuiver en twee quads met een schuiver. Wat een vooruitgang, wij kunnen wel een strenge winter aan.”

Hij was niet alleen verantwoordelijk voor onderhoud, De Leeuw ging ook zelf het ijs op om mooie brede banen te vegen voor de duizenden deelnemers aan de Blokzijler Merentocht. En niet te vergeten schaatstoertochten van andere ijsclubs in het gebied, waarbij iedere club zorgt voor het schoonhouden van een deel van het parcours.

„Een keer is het misgegaan. Toen ben ik op het Giethoornse Meer door het ijs gezakt met de machine. Ik kon nog rustig afstappen en had niet eens natte voeten. Maar het herstel van de veegmachine heeft me een jaar gekost.” Terugdenkend aan tochten, zegt hij: „De hele dag op het ijs. En 's avonds thuis trots dat je zo veel duizenden mensen schaatsplezier had kunnen geven. En bekaft, dat ook.”

Het zijn niet alleen de schaatstoertochten waarover De Leeuw en zijn kompanen zich druk maken. In een goede ijsperiode hield de club een maskerade op de Havenkolk en wedstrijden met in die tijd grote namen: Johan Wardenier, Dries van Wijhe en Piet de Boer. Tegen het fraaie decor van de eeuwenoude huizen.

Weiland onder water

En net buiten Blokzijl heeft de vereniging een eigen ijsbaan. Vaste taak van De Leeuw: het onder water zetten van het weiland. En dan wachten tot het ging vriezen. „Op de ijsbaan kun je natuurlijk veel eerder schaatsen dan op de meren. Dan beleefden de mensen hier toch nog een paar dagen schaatsplezier.”

Geert de Leeuw zelf had dat al op zeer jonge leeftijd. „Schaatsen heb ik geleerd in Giethoorn. Ik ben geboren aan de Thijssengracht. Met 3, 4 jaar bonden ze mij al schaatsen onder en zetten ze mij op het ijs.” Hij pakt een stapel foto's. „Kijk, hier sta ik tussen een tante en een vriendje. Hoe oud zal ik geweest zijn, 5, 6. Het schaatsen is mij met de paplepel ingegoten.”

Stel, er komt vorst en er kan geschaatst worden. Is Geert de Leeuw dan op het ijs te vinden? De tachtiger sluit het niet uit. „Er liggen nog een paar noren op zolder.” Maar als de ijsclub zijn hulp nodig heeft, zal hij ook daaraan gehoor geven. „Ik zit dan wel niet meer in het bestuur, verloren voor de club ben ik zeker niet. En ach, ik ben nog fit genoeg.”

Cor van Dalen

(c) Stentor